Taksationskommissionen for Nord- og Midtjylland

Kendelse

Den 16. november 2022

Sagsnr. 2022-054361

Sagens parter:

Ejere: Lodsejer 1 **og** Lodsejer 2

(herefter benævnt lodsejerne)

matr.nr. Matrikel

Beliggende: Adresse

Adresse

(Lb.nr. 28)

VS

Anlægsmyndighed: Vejdirektoratet
(herefter benævnt anlægsmyndigheden)

Taksationskommissionens afgørelse

Taksationskommissionen stadfæster ekspropriationskommissionens afgørelse

---

Indledende oplysninger

Sagen vedrører spørgsmålet, om lodsejerne er berettiget til erstatning som følge af nærhedsgener fra Haderup Omfartsvej.

Onsdag den 16. november 2022, ca. kl. 09.00 samledes Taksationskommissionen for Nord- og Midtjylland på Adresse , Adresse . Til stede ved taksationskommissionens behandling af sagen var formanden, professor, dr.jur. Michael Hansen Jensen, godsejer Niels Jørgen Bønløkke, ingeniør Mikael Dahl-Jensen, landmand Lars Poulsen og landmand Niels Erik Borup Poulsen.

Som bistand for taksationskommissionen mødte den ledende landinspektør Søren Andersen, Landsyd I/S.

Sagen er indbragt for Taksationskommissionen for Nord- og Midtjylland af lodsejerne. Lodsejerne var mødt.

Anlægsmyndigheden gav møde ved specialkonsulent Michael Larsen, Vejdirektoratet.

Protokollen blev ført af juridisk sekretær, fuldmægtig, cand.jur. Asbjørn Hagen Varde.

Sagens oplysninger

Ejendommen matr.nr. Matrikel udgør en landbrugsejendom med beboelse på 266.252 m^2.

Ejendommens beboelsesbygning er beliggende ca. 100 meter vest for nærmeste kørebanekant på Haderup Omfartsvej, og beboelsesbygningen ligger ca. 2,2 meter højere end nærmeste vejkant for Haderup Omfartsvej.

Det følger af ekspropriationskommissionens afgørelse, at anlægsmyndigheden har anmodet 103 Rådgivende Ingeniørselskab ApS om at udarbejde en støjrapport for ejendommen på grundlag af beregningsmodellen Nord2000. Modellen omfatter to typer beregninger, dels en beregning af støjniveauet på beboelsesbygningerne på det sted, hvor der er mest støj fra vejanlægget, dels en beregning af støjforholdene i boligens omgivelser i form af støjzonekort. I beregningerne indgår trafikmængder og -hastigheder for vejanlægget baseret på løbende trafiktællinger, der er udført efter vejanlæggets ibrugtagning. Trafikken er delt op i tre trafikkategorier, og døgnet er delt op i tre perioder, hvor trafikken om aftenen og om natten vægter tungest. Desuden indgår i beregningerne terrænforholdene på stedet, generelle vejr- og vindforhold, støjreducerende virkninger eller refleksioner fra nabobygninger og anvendt asfaltbelægning.

Der er ingen lovkrav til beskyttelse mod trafikstøj ved anlæg af nye veje, men ved opførelse af nye beboelsesbygninger ved eksisterende veje har bygningsmyndighederne fastsat en grænseværdi for støj på bygningsfacaden på 58 dB efter samme beregningsmodel, som den her anvendte.

Støjberegningerne viser, at det udendørs facadestøjniveau efter etableringen af Haderup Omfartsvej er op til 58 dB i en højde af 2 meter over terræn og op til 58 dB i en højde af 5 meter over terræn. Støjberegningerne viser derudover, at støjudbredelsen på ejendommens udendørs opholdsarealer efter vejanlæggets etablering er mellem ca. 54 og 60 dB. Støjberegningerne viser desuden, at ejendommen primært er støjpåvirket på den østlige facade, der vender mod vejanlægget.

Sagens omstændigheder er i øvrigt nærmere beskrevet i Statsekspropriationskommissionen for Jyllands kendelse af 1. december 2021. Ekspropriationskommissionens resultat og begrundelse i kendelsen er gengivet nedenfor.

For taksationskommissionen er foruden det af ekspropriationskommissionen fremsendte materiale bl.a. fremlagt følgende materiale:

- Klage af 3. februar 2022 med supplerende bemærkninger fra lodsejerne

- Vejtrafikstøjrapport af den 2. september 2021 for lodsejerens ejendom udfærdiget af 103 Rådgivende Ingeniørselskab ApS
- Anlægsmyndighedens materiale udleveret på forretningsdagen og fremsendt den 15. november 2022 af Michael Larsen, Vejdirektoratet
    - Udtræk af trafiktællingsdata i 2022 fra MASTRA
    - Illustrativ tidslinjen over covid-19 forløbet udfærdiget af Statens Serum Institut
    - Brev af 14. november 2022 angående rettelse af højdeforskellen fremsendt af senior specialist Sigurd N. Thomsen, 103 Rådgivende Ingeniørselskab ApS
    - Højesterets dom optrykt i U 2005.1551 H samt Taksationskommissionen for Sjælland m.v., kendelse af 21. august 2018, sagsnr. TS81001-00172, Taksationskommissionen for Nord- og Midtjylland, kendelse af 17. december 2018, sagsnr. TS81201-00062 og Taksationskommissionen for Sjælland m.v., kendelse af 13. juni 2022, sagsnr. 2021-023317

Ekspropriationskommissionens afgørelse af 1. december 2021

"Efter den praksis, der følges af domstolene, skal der ydes erstatning for gener ved et større vejanlægs nærhed, hvis ulemperne overstiger, hvad der med rimelighed må påregnes som led i den almindelige samfundsudvikling på trafikområdet. Der ydes således kun erstatning for den del af ejendommens værdinedgang, som følger af de gener, der efter en konkret vurdering af bl.a. støjniveauet, bygningernes afstand til vejanlægget, trafikintensiteten, områdets karakter og ejendommens beliggenhed og karakter overstiger den nævnte tålegrænse.

Ekspropriationskommissionen har besigtiget ejendommen og forholdene på stedet den 1. december 2021 om formiddagen, men uden at lade støjforholdene på dette helt tilfældige tidspunkt være afgørende.

Ved sin bedømmelse af sagen har kommissionen lagt den udarbejdede støjrapport til grund. Den er udarbejdet på grundlag af en fælles nordisk beregningsmodel, som er anerkendt af domstolene.

Kommissionen har ved sin afgørelse af erstatningsspørgsmålet først og fremmest lagt vægt på det udendørs facadestøjniveau efter vejanlæggets etablering samt på støjudbredelsen på de udendørs opholdsarealer. Kommissionen har derudover lagt vægt på den vejledende støjgrænse for nyopførelse af boligbyggeri på 58 dB, jf. ovenfor. Kommissionen har samtidig lagt vægt på afstanden fra ejendommens beboelsesbygning til vejanlægget samt vejanlæggets karakter, herunder trafikintensiteten. Kommissionen har endelig lagt vægt på ejendommens karakter, beliggenhed og stand.

For så vidt angår ejernes bemærkninger om tab af jagtmuligheder bemærker kommissionen, at der er udredt en erstatning herfor på ekspropriationsforretningen, og at der således ikke er grundlag for at udrede en erstatning til ejerne for dette forhold.

I forhold til ejernes ønske til opførelse af en støjvold på ejendommen bemærker kommissionen, at denne ikke har hjemmel til at pålægge anlægsmyndigheden at udføre ændringer til vejanlægget, hvorfor kommissionen alene kan tage stilling til, om ejerne er berettiget til en erstatning som følge af nærheden til vejanlægget.

Vedrørende ejernes bemærkning om opsætning af måleudstyr på ejendommen bemærker kommissionen, at kommissionen tager udgangspunkt i den udarbejdede støjrapport, idet rapporten giver det mest retvisende billede af gennemsnitsstøjen fra vejanlægget, og idet beregningsmetoden samtidig er anerkendt af domstolene, jf. ovenfor.

Endelig bemærker kommissionen, at denne alene kan tage de trafiktællinger i betragtning, som fremgår af støjrapporten. Kommissionen kan derfor ikke skele til, om trafikintensiteten på vejanlægget forventes at være tiltagende, da dette efter kommissionens opfattelse er en følge af den almindelige samfundsudvikling, som bl.a. omfatter nyopførelse og udbygning af eksisterende vejanlæg.

På grundlag af ovenstående vurderer samtlige kommissionsmedlemmer, at der ikke er grundlag for at tillægge ejerne en erstatning for støjgener i forbindelse med vejanlæggets nærhed, ligesom der ikke findes grundlag for at tillægge ejerne en erstatning for ulemper i øvrigt ved vejanlæggets nærhed. Kommissionen finder ikke, at generne overstiger, hvad ejerne må tåle uden erstatning.

Ekspropriationskommissionens afgørelse er truffet i henhold til § 21, stk. 1 i ekspropriationsprocesloven.

Herefter

b e s t e m m e s:

Der tillægges ikke ejerne af matr. nr. Matrikel *nogen erstatning for ulemper ved vejanlæggets nærhed.*
[…]"

Parternes påstande og synspunkter

Lodsejerne påstod ekspropriationskommissionens afgørelse ændret, således at der ydes erstatning for nærføringsgener.

Lodsejerne har sammen med klagen af den 3. februar 2022 fremsendt et supplerende indlæg, hvoraf følgende fremgår:

"Da vi ikke er blevet orienteret fra ekspropriationskommissionen i afgørelsen af 24/1-2022, om hvorvidt/ hvor meget vi skal gentage af vores klage over støjforurening fra den nye omfartsvej ved Haderup. (Lb.Nr. 28. Matr. Nr. Matrikel -
), for taksationskommissionen, gentages hermed at alle kritikpunkter stadig er gældende.

Hermed anmoder lodsejerne Lodsejer 2 og Lodsejer 1 taksationskommissionen om at tage stilling til erstatning for støj og nærhedsgener, for ejendommen Adresse Adresse , beliggende ud for den nye omfartsvej ved Haderup.

Til oplysning for taksationskommissionen oplevede vi et rent støjhelvede fra samme øjeblik den nye omfartsvej åbnede. Specielt er det lastbilerne der larmer mest, men personbilerne har også stor støjeffekt. Vi oplever at opbremsninger og acceleration ved overgangen imellem 80 km/t til 100 km/t påvirker os i meget høj grad. Vores ejendom ligger lige overfor denne overgang. Der er også afkørsel fra/til Haderup lige overfor ejendommen.

Udover det forøgede støjniveau som gør at vi ikke kan opholde os udenfor på vores egen terrasse, oplever vi samtidig en stressfaktor rent visuelt. De mange køretøjer dagligt er nu udsigten fra vores terrasse 24/7. Både udendørs og set indefra i de vinduer der vender mod den nye omfartsvej, ser vi nu lastbiler/personbiler drøne forbi i begge retninger konstant. Vi kan selv om natten høre trafikken i så høj grad at det virker uudholdeligt.

Vi håber at i har forståelse for, hvor stor en herligheds værdiforringelse den nye omfartsvej har påført vores ejendom ud fra ovenstående oplysninger, om støj og visuelle problemer.

Vi påpeger på mødet den 1/12-2021 mundtlig som skriftlig 4/11-2020 at støj ved acceleration og opbremsninger ikke er medtaget i beregningsmetode 2000. Vi gør ligeledes opmærksom på at da trafiktællingen foregik i August 2021, er/har hele Danmark været præget af coronanedlukning. Ovenstående parametre burde være en del af de tal som algoritmen i Nord 2000 burde fodres med. Der kan ikke undlades nogen form for informationer, hvis der skal fremstå et ærligt svar ud fra en ”mængdeberegning”, Som i sidste ende skal afgøre hvor meget støj en ny vej frembringer.

Vi spørger ligeledes ind til om der er lavet støjberegninger for den forventede trafik. Da vejen blev projekteret var en af argumenterne for vejens retfærdiggørelse at trafikken på rute 34 ville blive forøget i fremtiden, på baggrund af bla. Industrien som ville gøre brug af rute 34 fra motorvejen og til Hanstholm havn. Derfor kan vi som lodsejere kun frygte endnu mere støj i takt med den øgede trafik.

På dette spørgsmål fik vi svaret at der kun bliver målt på støjen for nuværende. Hvilket vi absolut ikke kan være tilfredse med.

[Ekspropriationskommissionen] påpegede sin utilfredshed på mødet med at vi ikke kunne anerkende Nord 2000, som et valid måleinstrument. Hun kunne godt indrømme at der her og nu 1-1 kunne høres støj fra omfartsvejen. Men det var jo ikke hele tiden at der lige kørte en bil/lastbil forbi. Så derfor skulle støjen jo fordeles over 24 timer, forholdsvis i de 3 perioder de nu engang var inddelt i.

I henhold til miljølovgivningens ”støjforurening”, kan sådan lempelig ordning ikke findes for virksomheder/industrien. Undertegnede er selv omfattet af miljølovens krav om støjforurening, ved decibel i dag/aften og nattetimer, med musik. Jeg kan næppe dække mig ind kl. 0200 om natten, ved at sige til naboerne at de skal opfatte støjen

som 1-1 her og nu, og at de ikke kan klage fordi de skal dele det ud over 24 timer fordelt i 3 zoner.

Vi har derfor allieret os med et anerkendt Dansk Lydtest firma, som igennem ca. 2 måneder har haft udstyr stående på ejendommen og målt 24/7. Ved denne måde at foretage lydtesten fysisk vil vi alt andet lige få en ide om hvor meget det støjer. For vi kan vel formode at ligegyldigt hvilket tidspunkt man bliver udsat for støjforurening, hvad enten det er 2-3 timer ad gangen, eller mere, så gør det folk syge. Bemærkelsesværdigt er det også at eksisterende boliger ikke har en støjgrænseværdi i opadgående decibel. Men skal der bygges nyt i nærheden af samme vej gælder der nu en grænseværdi på 58 db. Så støjforurening må gerne gøre syg i ældre/eksisterende boliger, hvor vejdirektoratet tilfældigvis vil have en ny vej, men ikke hvis et område med nye huse skal bygges tæt på vejen.

Vi håber med dette skriv/klage at taksationskommissionen vil være mere seriøs i/med vurderingen om der er gener eller ej, på vores ejendom Adresse Adresse - , beliggende 90 meter fra denne højt trafikeret vej."

Lodsejerne gennemgik i det væsentligste det fremsendte supplerende indlæg med klagen af den 3. februar 2022. Lodsejerne beskrev deres tilknytning til ejendommen og fortalte, at ejendommen har tilhørt deres familie i over 50 år. Ingen af lodsejerne har fast bopæl på ejendommen, men overnatter lejlighedsvis. Lodsejerne oplyste, at de forventer et betydeligt tab i forbindelse med et eventuelt salg af ejendommen på grund af støjgenerne samt de forringende jagtmuligheder som følge af ekspropriationsindgrebet.

Lodsejerne har forud for ekspropriationsindgrebet været glade for freden og roen på ejendommen, og oplyste, at ejendommen har ændret karakter som følge af de omfattende støjgener særligt fra større køretøjer.

Lodsejerne beskrev det lange og komplicerede sagsforløb, og henviste til at trafiktællingerne i støjrapporten blev udfærdiget under restriktionerne som følge af covid-19-pandemien i august 2021, og oplyste, at den trafikale aktivitet forventes at være stigende på de danske vejnet.

Anlægsmyndigheden påstod ekspropriationskommissionens afgørelse stadfæstet.

Indledningsvis gennemgik anlægsmyndighedens repræsentant ekspropriationsindgrebet samt støjrapporten udfærdiget af 103 Rådgivende Ingeniørselskab ApS.

Under forhandlingerne refererede anlægsmyndighedens repræsentant til det vedlagte brev af 14. november 2022 angående rettelsen af højdeforskellen fremsendt af senior specialist Sigurd N. Thomsen, 103 Rådgivende Ingeniørselskab ApS. Anlægsmyndighedens repræsentant beklagede skrivefejlen i støjrapporten angående højdeforskellen, idet den faktiske højdeforskel mellem boligbygningen og nærmeste kørebanekant er 1,2 meter.

Anlægsmyndighedens repræsentant anførte, at anlægsmyndigheden erkender, at der er tale om en meget anderledes ejendom som følge af ekspropriationsindgrebet. Støj-

niveauet på alle ejendommens boligfacader og udendørs opholdsarealer er for situationen med Haderup Omfartsvej lavere end Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi på 58 dB for vejstøj ved boliger, selvom lodsejerens ejendom er støjpåvirket med op til 58 dB på den mest støjbelastede facade. Anlægsmyndighedens repræsentant anførte, at der i disse tilfælde sjældent gives erstatning, hvis det er inden for tålegrænsen, og henviste til den medbragte rets- og taksationspraksis.

Anlægsmyndighedens repræsentant gennemgik de fremsendte trafiktællingsdata fra MASTRA, og udleverede tidslinjen over covid-19-forløbet udfærdiget af Statens Serum Institut.

Taksationskommissionens begrundelse og afgørelse

Taksationskommissionen er enig i ekspropriationskommissionens afgørelse og begrundelsen herfor og stadfæster derfor afgørelsen.

Taksationskommissionen bemærker herved, at kommissionen ikke finder grundlag for at tilsidesætte de i sagen fremlagte støjberegninger, der beregnet ved anvendelse af Nord2000-modellen.

Taksationskommissionen bemærker videre, at det forhold at ejendommen ikke var ramt af vejstøjgener forud for anlæg af Haderup Omfartsvej, ikke kan begrunde, at de ved anvendelse af modellen Nord2000 beregnede støjgener og oplevede støjgener på ejendommen går ud over, hvad der med rimelighed må påregnes som led i den almindelige samfundsudvikling på trafikområdet.

Taksationskommissionens afgørelse er truffet i henhold til § 19 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom (ekspropriationsprocesloven) jf. lovbekendtgørelse nr. 1161 af 20. november 2008 (med senere ændringer). I det retlige grundlag for afgørelsen indgår grundlovens § 73, stk. 1, 3. pkt.

Konklusion

Ekspropriationskommissionens afgørelse stadfæstes.

Michael Hansen Jensen

Niels Jørgen Bønløkke

Mikael Dahl-Jensen

Lars Poulsen

Niels Erik Borup Poulsen

/Asbjørn Hagen Varde

Den af taksationskommissionen afsagte kendelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Er en part utilfreds med taksationskommissionens ansættelse af erstatning, kan sagen mod modparten indbringes for de almindelige domstole. Opmærksomheden henledes på, at sag om erstatning ifølge § 26, stk. 1, 2. pkt., i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, jf. lovbekendtgørelse nr. 1161 af 20. november 2008 (med senere ændringer), skal indbringes for domstolene inden 6 måneder efter, at taksationskommissionens kendelse er afsendt.

Udskriftens rigtighed og kendelsens udsendelse bekræftes.

Viborg, den 25. januar 2023

Asbjørn Hagen Varde

Fuldmægtig, cand.jur.